

Motion till riksdagen

1989/90:K607

av Birger Andersson (c)

Suppleanters närvarorätt enligt kommunallagen

Kommunallagens 3 kap 15 § har följande lydelse "Fullmäktige får besluta att ledamot eller suppleant i fullmäktige, styrelsen, annan nämnd eller beredning får närvara vid styrelsens eller annan nämnds sammanträden, även om han ej är ledamot eller suppleant i styrelsen eller nämnden, och deltaga i överläggningarna men ej i besluten samt få sin mening antecknad i protokollet."

I paragrafen behandlas vissa förtroendevaldas rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med nämnder i vilka han/hon inte är ledamot eller suppleant.

Bakgrunden till bestämmelsen är behovet att ge i första hand heltidsengagerade förtroendevalda närvaro- och yttranderätt i nämnder där de inte är ledamöter eller suppleanter. Eftersom lagtexten inte preciserar ovan angivna förtroendevalda kan bestämmelsen formellt anses omfatta en vidare krets än vad bestämmelsen ursprungligen är avsedd för.

Enligt min mening måste lagtexten preciseras. Som stöd för min uppfattning vill jag anföra följande:

I många kommuner är det ett stort antal partier. Partisplittringen är störst i mindre kommuner. Det finns exempel på kommuner med 9 partier. Ofta kan ett mycket litet parti få det helt avgörande inflytandet på majoritetsförhållandet i en kommun. Genom sin allmänna formulering i 3 kap 15 § ger lagtexten utrymme för lösningar, som ej är förenliga med lagstiftarens ursprungliga avsikter.

Exempel:

Ett stort parti erbjuder ett litet parti en mycket kraftig överrepresentation i jämförelse med valutslaget i kommunstyrelsen och dess utskott. Genom att det lilla partiet accepterar erbjudandet bildas en majoritet.

Det stora partiet avstår däremot ganska lite till det lilla partiet i övriga styrelser eller nämnder.

I stället skriver den uppkomna majoriteten omgående en gemensam motion där man kräver att alla i fullmäktige representerade partier skall ha minst en suppleant i samtliga styrelser och nämnder under kommunstyrelsen.

Motionen handläggs med högsta prioritet.

Fullmäktiges uppkomna majoritet beslutar om utökat antal suppleanter i samtliga styrelser och nämnder under kommunstyrelsen.

Resultat: Genom att utnyttja lagtexten på detta sätt har en uppkommen majoritet tilldelat sig överrepresentation i styrelser och nämnder.

Mot. 1989/90
K607

Enligt min mening är det nödvändigt att kommunallagens 3 kap 15 § preciseras.

Min motion behandlar ej möjligheten till insyn för små partier. Det är emellertid viktigt att små partier får förbättrad insyn; i första hand i kommunstyrelsen. Valet av "extrasuppleanter" skulle då ske vid samma tidpunkt som ordinarie val (normalt kommunfullmäktiges decembersammanträde) sker av ledamöter och suppleanter och avse samma tidsperiod.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring i kommunallagen att en precisering sker av 3 kap. 15 § kommunallagen om suppleanters närvarorätt.

Stockholm den 17 januari 1990

Birger Andersson (c)